

27. Wielka wojna

1. Wskaż poprawną odpowiedź.

Które wydarzenie stało się bezpośrednią przyczyną wybuchu I wojny światowej?

- A. Zawarcie serdecznego porozumienia.
- B. Powstanie trójporozumienia.
- C. Zamach w Sarajewie.
- D. Wojny bałkańskie.

2. Na podstawie mapy i informacji zawartych w podręczniku wpisz obok nazw bloków militarynych odpowiednie numery, którymi oznaczono na mapie państwa członkowskie.

Które państwa w 1916 r. wchodziły w skład trójprzymierza, a które trójporozumienia?

I. trójprzymierze – _____

II. trójporozumienie – _____

3. Połącz ilustracje przedstawiające nowe rodzaje broni wykorzystane w czasie I wojny światowej z odpowiednimi opisami. Wpisz w lukę przy każdej ilustracji literę przyporządkowaną właściwemu opisowi.

- I. _____
- A. opancerzony wóz
  - B. maszyna latająca
  - C. okręt wojenny zd.
  - D. broń automatyczn
  - E. broń palna dużego

4. Wybierz poprawną ściślej nazwę działania. W czasie I wojny światowej używano

☐ A.	wojnę błyskawiczną
☐ B.	wojnę pozycyjną

5. Połącz wydarzenia z porządkowaną właściwie listą

- I. bitwa nad Marną
  - II. bitwa pod Verdun
  - III. bitwa pod Tannenbergiem
- A. zatrzymanie niemieckich wojsk na Wotrzebie
  - B. rozbiście armii rosyjskich
  - C. brak znaczących sukcesów
  - D. sukcesy wojsk ententy

I. _____ II. _____ III. _____ IV. _____

- A. opancerzony wóz bojowy na gąsienicach
- B. maszyna latająca o napędzie silnikowym
- C. okręt wojenny zdolny do poruszania się pod wodą
- D. broń automatyczna przeznaczona do strzelania ogniem ciągłym
- E. broń palna dużego kalibru miotająca pociski na znaczne odległości

4. Wybierz poprawne dokończenie zdania. Zaznacz literę przyporządkowaną właściwej nazwie działań wojennych oraz literę odpowiadającą uzasadnieniu wyboru.

W czasie I wojny światowej działania wojenne prowadzone na zachodzie Europy nazywano

☐ A.	wojnę błyskawiczną,	ponieważ	☐ C.	obie walczące strony, usytuowane naprzeciw siebie, zajmowały silnie umocnione pozycje rozdzielone tzw. ziemią niczyją.
☐ B.	wojnę pozycyjną,		☐ D.	każda ze stron próbowała osiągnąć zwycięstwo w jak najkrótszym czasie.
			☐ E.	działania wojenne były prowadzone z zastosowaniem manewrów na lądzie, morzu i w powietrzu.

5. Połącz wydarzenie z jego skutkiem. Zaznacz obok każdej nazwy bitwy literę przyporządkowaną właściwemu skutkowi.

- I. bitwa nad Marną A / B / C / D
- II. bitwa pod Verdun A / B / C / D
- III. bitwa pod Tannenbergiem A / B / C / D

- A. zatrzymanie niemieckiej ofensywy na Paryż i zmuszenie wojsk niemieckich do odwrotu
- B. rozbicie armii rosyjskiej i powstrzymanie rosyjskiej ofensywy w Prusach Wschodnich
- C. brak znaczących sukcesów terytorialnych po obu walczących stronach
- D. sukcesy wojsk ententy po użyciu po raz pierwszy czołgów

28. Rewolucja lutowa i przewrót bolszewicki w Rosji

1. Uzupełnij zdania. Wpisz w każdą lukę właściwe pojęcie wybrane z podanych.

rewolucja • abdykacja • komunizm • nacjonalizm

- I. Zrzeczenie się władzy przez monarchę to _____.
- II. Zbrojne wystąpienie przeciw istniejącej władzy w celu zmiany ustroju w państwie to _____.
- III. Ideologia głosząca konieczność stworzenia społeczeństwa bez podziałów klasowych to _____.

2. Przyjrzyj się ilustracji i napisz, które wydarzenie z 1917 r. zostało na niej przedstawione. Swoją odpowiedź uzasadnij.

---

3. Połącz organy władzy z ich nazwami.

- I. Rząd Tymczasowy
- II. Rada Delegatów
- III. Rada Komisarzy

- A. samozwańcza władza
- B. rząd rewolucyjny
- C. rząd utworzony w imieniu ludu
- D. parlament rosyjski

4. Wskaż poprawną odpowiedź. Które wydarzenie nastąpiło w październiku 1917 r.?

- A. klęska Rosji w wojnie światowej
- B. rewolucja lutowa
- C. powołanie Rządu Tymczasowego
- D. rewolucja październikowa

5. Wskaż poprawną odpowiedź. Które wydarzenie nastąpiło w listopadzie 1917 r.?

- A. powstanie w Petersburgu
- B. zamach stanu
- C. powstanie w Kijowie
- D. abdykację cara

6. Wskaż poprawną odpowiedź. Które wydarzenie nastąpiło w marcu 1918 r.?

- A. Zrzeczenie się władzy przez cara
- B. Zrzeczenie się władzy przez Rząd Tymczasowy
- C. Rozszerzenie praw wyborczych
- D. Wycofanie wojsk z frontu

3. Połącz organy władzy w Rosji w 1917 r. z ich opisami. Wpisz obok każdej nazwy organu władzy literę przyporządkowaną właściwemu opisowi.

- I. Rząd Tymczasowy – _____
  - II. Rada Delegatów Robotniczych i Żołnierskich – _____
  - III. Rada Komisarzy Ludowych – _____
- A. samowładcza władza rewolucyjna samorzutnie tworzona od marca 1917 r. przez przedstawicieli środowisk robotniczych i żołnierskich w większych miastach Rosji.
  - B. rząd rewolucyjny powołany przez bolszewików w październiku 1917 r.
  - C. rząd utworzony w Rosji w wyniku rewolucji lutowej w marcu 1917 r.
  - D. parlament rosyjski w latach 1906–1917.

4. Wskaż poprawną odpowiedź.

Który ciąg wydarzeń został ułożony zgodnie z kolejnością chronologiczną?

- A. klęski Rosji na froncie → niechęć do cara → rewolucja lutowa → rewolucja październikowa → powołanie Rady Komisarzy Ludowych → pokój z Niemcami
- B. rewolucja lutowa → rewolucja październikowa → powołanie Rady Komisarzy Ludowych → pokój z Niemcami → klęski Rosji na froncie → niechęć do cara
- C. powołanie Rady Komisarzy Ludowych → pokój z Niemcami → klęski Rosji na froncie → niechęć do cara → rewolucja lutowa → rewolucja październikowa
- D. rewolucja październikowa → powołanie Rady Komisarzy Ludowych → pokój z Niemcami → klęski Rosji na froncie → niechęć do cara → rewolucja lutowa

5. Wskaż poprawne dokończenie zdania.

Bolszewicy nazwali rewolucją październikową

- A. powstanie Rządu Tymczasowego.
- B. zamach stanu w Piotrogradzie.
- C. powstanie republiki w Rosji.
- D. abdykację cara Mikołaja II.

6. Wskaż poprawną odpowiedź.

Które wydarzenie nie było następstwem pokoju brzeskiego podpisanego przez bolszewików w marcu 1918 r.?

- A. Zrzeczenie się przez Rosję terytorium Estonii, Litwy i Łotwy.
- B. Zrzeczenie się przez Rosję Białorusi i Ukrainy.
- C. Rozszerzenie rewolucji na ziemie Białorusi, Ukrainy i Polski.
- D. Wycofanie wojsk rosyjskich z frontu wschodniego.

29. Sprawa polska w okresie I wojny światowej

1. Na podstawie ilustracji wskaż poprawne dokończenie zdania.

Przedstawieni przez Wojciecha Kossaka szarżujący ułani wchodzili w skład

- A. Legionów Polskich.
- B. Brygady Strzeleckiej.
- C. Legionu Puławskiego.
- D. Polskiej Organizacji Wojskowej.

Wojciech Kossak, *Szarża pod Rokitną* (fragment)

2. Na podstawie tekstu *Aktu 5 listopada* wskaż poprawną odpowiedź na każde pytanie.

Do mieszkańców Warszawskiego generalnego gubernatorstwa!

Przejęci niezłomną ufnością w ostateczne zwycięstwo ich broni i życzeniem powodowani, by ziemie polskie przez waleczne ich wojska ciężkimi ofiarami panowaniu rosyjskiemu wydarte do szczęśliwej przywieść przyszłości, Jego Cesarska Mość Cesarz Niemiecki i Jego Cesarska i Królewska Mość Cesarz Austrii i Apostolski Król Węgier postanowili z ziem tych utworzyć państwo samodzielne z dziedziczną monarchią i konstytucyjnym ustrojem. Dokładniejsze oznaczenie granic zastrzeżę się. Nowe królestwo znajdzie w łączności z obu sprzymierzonymi mocarstwami rękomię potrzebną do swobodnego sił swych rozwoju. We własnej armii nadal żyć będą pełne sławy tradycje wojsk polskich dawniejszych czasów i pamięć walecznych polskich towarzyszy broni we wielkiej obecnej wojnie. Jej organizacja, wykształcenie i kierownictwo uregulowane będą we wspólnym porozumieniu.

Sprzymierzeni monarchowie, biorąc należyty wzgląd na ogólne warunki polityczne Europy, jako też na dobro i bezpieczeństwo własnych krajów i ludów, żywią niezłomną nadzieję, że obecnie spełnią się życzenia państwowego i narodowego rozwoju Królestwa Polskiego.

Wielkie zaś, od zachodu z Królestwem Polskim sąsiadujące mocarstwa z radością ujrzą u swych granic wschodnich wskrzeszenie i rozkwit wolnego, szczęśliwego i własnym narodowym życiem cieszącego się państwa.

I. Kiedy został wydany powyższy akt?

- A. W 2. połowie XIX w.
 B. W 1. połowie XX w.
 C. W 2. połowie XX w.

II. Które państwa wydały akt?

- A. Państwa ententy.
 B. Państwa centralne.
 C. Państwa neutralne.

III. Jakie zmiany w sytuacji Polaków były zapisane w akcie?

- A. Przewidywało się utworzenie państwa polskiego w ściśle określonych granicach.
 B. Mgliście określało się granice przyszłej Polski, zastrzegając tylko, że dokładniejsze oznaczenie granic nastąpi w przyszłości.
 C. Nie przewidywało się zmian w sytuacji Polaków.

3. Na podstawie tekstu źródłowego wskaż poprawne dokończenie każdego zdania.

Orędzie Prezydenta Stanów Zjednoczonych

p. 13.

Stworzenie niepodległego państwa polskiego na terytoriach zamieszkałych przez ludność bezsprzecznie polską, z wolnym dostępem do morza, niepodległością polityczną, gospodarczą, integralność terytoriów tego państwa ma być zagwarantowana przez konwencję międzynarodową.

I. Orędzie wydano

- A. w 2. połowie XIX w.
 B. w 1. połowie XX w.
 C. w 2. połowie XX w.

II. Orędzie zostało wydane przez

- A. prezydenta jednego z państw centralnych.
 B. prezydenta jednego z państw neutralnych.
 C. prezydenta jednego z państw ententy.

III. Zgodnie z 13. punktem orędzia państwo polskie

- A. ma być powiązane unią realną z Rosją.
 B. ma pozostać pod zaborami.
 C. ma być niepodległe.

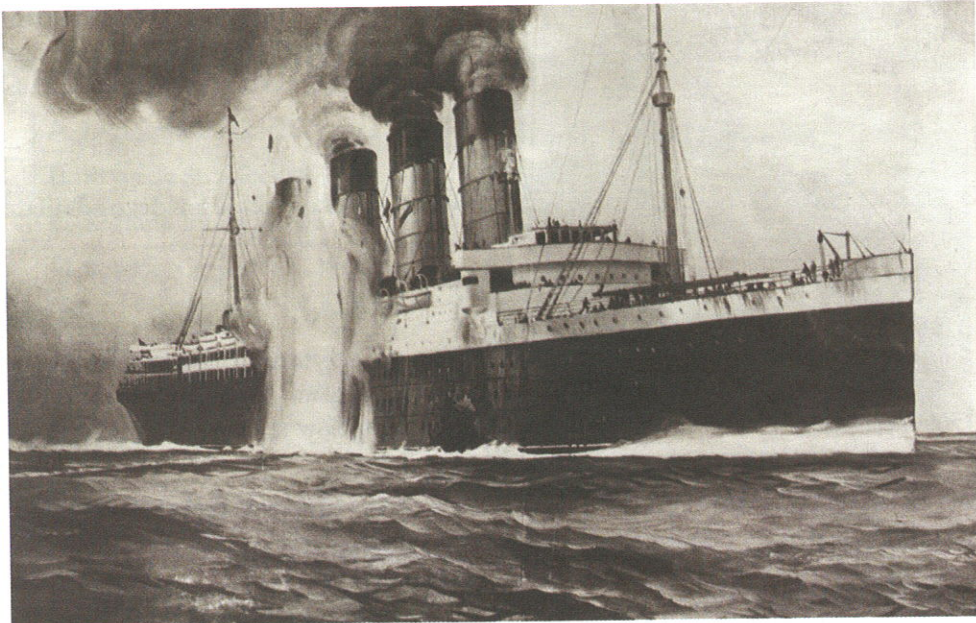
4. Oceń prawdziwość każdego zdania. Zaznacz PRAWDA, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub FAŁSZ, jeśli jest fałszywe.

- A. Legiony Polskie walczyły z Niemcami u boku armii austro-węgierskiej. PRAWDA / FAŁSZ
 B. Na czele I Brygady Legionów stał Józef Piłsudski. PRAWDA / FAŁSZ
 C. Polska Organizacja Wojskowa była to tajna organizacja powołana do walki z Rosjanami. PRAWDA / FAŁSZ
 D. Zwolennicy współdziałania w czasie wojny z państwami centralnymi otrzymali nazwę pasywistów. PRAWDA / FAŁSZ

30. Zakończenie I wojny światowej

1. Wskaż poprawne dokończenie zdania.

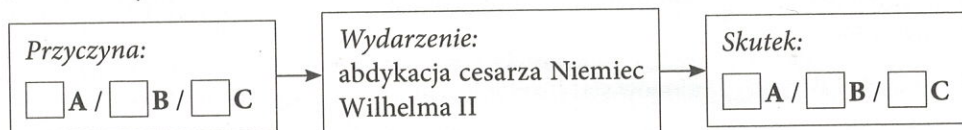

Zatopienie statku pasażerskiego Lusitania 7 maja 1917 r.

Wydarzenie przedstawione na ilustracji stało się przyczyną

- A. największej bitwy morskiej I wojny światowej.
- B. nieograniczonej wojny morskiej prowadzonej przez okręty podwodne.
- C. wypowiedzenia wojny państwom centralnym przez Stany Zjednoczone.
- D. przełamania blokady morskiej zastosowanej przez państwa ententy wobec Niemiec.

2. Uzupełnij ciąg przyczynowo-skutkowy. Zaznacz litery przyporządkowane odpowiednim wydarzeniom.

- A. ofensywa niemiecka na froncie zachodnim
- B. rewolucja w Niemczech
- C. Niemcy republiką

